

ת"ד 6140/06/19 - מדינת ישראל נגד ארנה לנדאו

בית משפט השלום לתעבורה במחוז תל-אביב (בת-ים)

ת"ד 6140-06-19 מדינת ישראל נ' לנדאו

כבוד השופטת צפורה משה	בפני
מדינת ישראל	המאשימה:
	נגד
ארנה לנדאו	הנאשמת:
ע"י ב"כ, עוה"ד גרוס, ממשרד עוה"ד מלמה	

גזר דין

(הדגשות כאן ולאורך גזר הדין שלי -"צ.מ.")

פקודת התעבורה {נ"ח} תשכ"א - 1961 , להלן: "פקודת התעבורה"

תקנות התעבורה תשכ"א - 1961 , להלן: "תקנות התעבורה" .

חוק העונשין, התשל"ז - 1977 , להלן: "חוק העונשין".

רקע:

הנאשמת הודתה והורשעה ביום 17.1.22 בכתב אישום, שעניינו **גרימת תאונת דרכים אשר תוצאותיה חבלות של ממש להולכת הרגל המעורבת**, בדמות שברים וחבלות נוספות, אשר הצריכו ניתוחים ואשפוז למשך 28 ימים וכן נזק לרכוש, הכל כמפורט בכתב האישום.

הנאשמת, ילידת שנת 1960, כבת 62 שנים, רופאה במרפאת כאב במקצועה, נוהגת בארץ משנת 1993 עברה נקי וללא רבב.

הולכת הרגל המעורבת, ילידת שנת 1962, כבת 56 בעת קרות התאונה.

כתב האישום:

בפרק א. לכתב האישום - פרק העובדות, נטען כי:

בתאריך 20.9.18, בשעה 14:00 או בסמוך לכך, נהגה הנאשמת רכב פרטי מסוג פולקסווגן מ.ר.

280-66-80 בתל אביב, ברחוב בני אפרים, מכיוון צפון לדרום והגיעה לצומת מרומזר עם רחוב מבצע קדש, (להלן: "הצומת"), כאשר אותה שעה פעלה מערכת הרמזורים כסדרה, ובכיוון נסיעת הנאשמת דלק האור האדום.

אותה עת, הגב' איריס אוראל, ילידת 1962 (להלן: "הולכת הרגל"/"המעורבת") חצתה את הכביש במעבר החצייה, משמאל לימין בכיוון נסיעת הנאשמת.

בהגיע הנאשמת לצומת, נהגה בקלות ראש, ומבלי משים לב לדרך כשנכנסה לצומת כשהאור ברמזור בכיוון נסיעתה דולק אדום, לא אפשרה להולכת הרגל להשלים חצייתה הצומת בבטחה (להלן: "התאונה").

כתוצאה מהתאונה, נחבלה בגופה הולכת הרגל, חבלות של ממש, בדמות דמם תת עכבישי בוורטקס מימין ובציטרנה אמביינטית משמאל, בעמוד השדרה נצפתה קונטוזיה באונה עליונה של ריאה ימנית וכן בועות אוויר ורקמות רכות בכתף ימין, נצפו שברים באספקט קדמי לטרלי של צלע 3 מימין, שבר עם תזוזה ניכרת באספקט קדמי לטרלי של צלע 3 מימין. שבר עם תזוזה ניכרת באספקט קדמי לטרלי של צלע 4 מימין, דפורמציות עדינות במפרק הקוסטו-חוונדרלן בצלעות 4 ו-5, קווי שבר בראש ההורמוס במפרק הכתף הימני בשולי הסריקה.

עוד נצפו שברים בסקרום מימין עם מעורבות הניורופורמינות S1-S3, ברמוס פוביס עליון מימין עם מעורבות האצטבולום, ברמוס פוביס תחתון משמאל, שתי אזורי שברים ברמוס פוביס עליון משמאל, מעורבות האצטבולום וכן בקרבת הסימפיזיספוביס, המטומות באגן בסמוך לשברים.

בצילום CT ברכיים שנערך נצפה קו שבר טרי, ללא תזוזה בראש הפיבולה הימני.

כתוצאה מהתאונה אושפזה הולכת הרגל למשך 28 ימים, כ-7 מהם במחלקה לטיפול נמרץ, הורדמה והונשמה, עברה מספר ניתוחים, וכן, כלי הרכב ניזוק אף הוא.

בפרק ב. לכתב האישום - הוראות החיקוק, יוחסו לנאשמת העבירות הבאות:

נהיגה כשברמזור אור אדום, בניגוד לתקנה 22(א) לתקנות התעבורה, סמל סעיף 6528.

גרימת חבלה של ממש בניגוד לסעיף 38(3) לפקודת התעבורה, סמל סעיף 2009.

נהיגה בקלות ראש בניגוד לסעיף 62(2) לפקודת התעבורה סמל סעיף 7137 ביחד עם סעיף 38(2) לפקודת התעבורה, סמל סעיף 2029.

התנהגות הגורמת נזק, בניגוד לתקנה 21(ב)(2) לתקנות התעבורה, סמל סעיף 2425 .

אי מתן אפשרות להולך רגל להשלים מעבר חצייה בבטחה, בניגוד לתקנה 67 (א) לתקנות התעבורהסמל סעיף 5428 .

שלב ההקראה וכפירת הנאשמת:

בדין ההקראה שהתקיים ביום 25.11.20 כפרה הנאשמת במיוחס לה בכתב האישום והתיק נקבע לשמיעת ראיות.

בתיק התקיימו מספר דיוני הוכחות, בהם מסרו עדותם עדי התביעה כדלקמן: 8, 10, 12, 11, 7, 6, 3, 2, 4 . כמו כן, הוגשו מספר עדויות ללא צורך בשמיעת העדים.

הודאת הנאשמת והכרעת הדין:

ביום 2.1.22 וטרם שהודיעה המאשימה אלו הם עדיי, הודיעה ההגנה על חזרת הנאשמת מכפירתה וביום 17.1.22 הודתה הנאשמת והורשעה כאמור לעיל, במיוחס לה בכתב האישום.

ראיות וטיעוני הצדדים לעונש:

(מפנה לפרוטוקולים מיום 17.1.22, 18.9.22, 5.3.23 לפסיקה אותה הציגו והגישו הצדדים וכן לטיעוני ההגנה בכתב מיום 18.1.22).

תסקיר שירות המבחן:

הסניגור המלומד בקש במועד הכרעת הדין וטרם שמיעת הטיעונים לעונש, להפנות את הנאשמת לשירות המבחן, על מנת לקבל תסקיר בעניינה.

הנאשמת הביעה הסכמתה לכך, והובהר לה, עוד באותו מעמד, כי אין בשליחתה לשירות המבחן, כדי ליצור ציפייה לעונש אשר יגזר עליה.

ב"כ המאשימה לא התנגד, ואולם סייג הסכמתו בכך, כי אין בהמלצת שירות המבחן, כדי לחייב את המאשימה בעמדתה לעונש.

ביום 15.5.2022 הוגש תסקיר שירות המבחן, ובו המלצה חיובית, הכוללת עונש של"צ בהיקף של 100 שעות וצו מבחן למשך שנה, פסילה ופיצוי למעורבות.

חוות דעת הממונה על עבודות השירות:

ביום 18.9.22 נשמעו טיעוני הצדדים לעונש, במסגרתם עתרה המאשימה, בין היתר, לעונש מאסר בפועל בן 6 חודשים אשר יכול וירוצה בעבודות שירות לצד ענישה נלווית.

בנסיבות אלה, ומבלי שיהא בכך לחייב את בית המשפט בעמדתו לעונש, מצאתי לנכון להורות על הפניית הנאשמת לממונה על עבודות השירות לצורך בחינת התאמתה לביצוע עבודות השירות ככל וזה העונש אשר ייגזר עליה.

הנאשמת הביעה הסכמתה להפנותה לממונה על עבודות השירות והצהירה לפרוטוקול, כי היא מודעת לכך, שאין בכך כדי לחייב את בית המשפט בעמדתו לעונש.

ביום 16.1.23 התקבלה חוות דעת הממונה על עבודות השירות, ולפיה הנאשמת נמצאה מתאימה לביצוע עבודות שירות, היה וזה העונש אשר ייגזר עליה תוך שהממונה מפנה למצבה הרפואי של הנאשמת.

התייחסות נרחבת ובמגבלות הנדרשות בשל צנעת הפרט, לאמור בתסקיר שירות המבחן ובחוות דעת הממונה על עבודות השירות תינתן בהמשך.

טיעוני המאשימה לעונש:

(ראה עמ' 40-41 לפרוטוקול מיום 18.9.22)

עוד בפתח טיעוניו, הבהיר ב"כ המאשימה המלומד, כי על אף המלצת שירות המבחן, עמדת המאשימה לעניין העונש, נותרה והינה למאסר בפועל לצד ענישה נלווית.

המאשימה הפנתה כתימוכין לטיעוניה, למספר פסקי דין ואולם בפועל הגישה מתוכם 2 פסקי דין - **סומנו ת/23** .

לטענת המאשימה, עסקינן במי שהודתה והורשעה בעבירות חמורות ובהן נהיגה באור אדום, התנהגות הגורמת נזק, אי מתן אפשרות להולכת רגל להשלים חציית מעבר חציה בבטחה וכן נהיגה בקלות ראש, אשר בגין נגרמו להולכת הרגל המעורבת חבלות של ממש.

מדובר באירוע מיום 20.9.18 שעה 14:00 לערך, עת נהגה הנאשמת ברכבה ברחוב בני אפרים מצפון לדרום, וכאשר הגיעה לצומת מרומזר, מבצע קדש, עת בכיוון נסיעתה דלק אור אדום, לא נאותה לציית לו, נכנסה לצומת בחסות האור האדום וגרמה בכך לתאונת דרכים אשר כתוצאה ממנה, נחבלה הולכת הרגל חבלות קשות (כמפורט בכתב האישום), ואושפזה למשך 28 ימים בבית החולים.

לטענת המאשימה, החבלות כאמור מצויות ברף העליון של חבלות של ממש.

מתחם הענישה בנסיבות תיק זה לטענת המאשימה:

מתחם הענישה נע בין 3 חודשי מאסר אשר יכול וירוצו בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל ופסילה בפועל אשר נעה בין 40 חודשים ועד 6 שנים וזאת לצד רכיבי ענישה נלווים.

יש לזקוף לזכות הנאשמת כי היא נוהגת מאז 1993 ועברה נקי ללא רבב.

התאונה אירעה במעבר החצייה שהינו מקום מבצרו של הולך הרגל ולפיכך על הנהג/ת חלה חובת זהירות מוגברת בהגיעו למעבר החצייה.

העונש המתאים לנאשמת בנסיבות תיק זה, לטענת המאשימה:

המאשימה עותרת למצות את הדין עם הנאשמת, שכן נסיבות האירוע מדברות בעד עצמן.

בהתאם לתיקן 113 לחוק העונשין, עותר ב"כ המאשימה המלומד לענישה הכוללת 6 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות, בכפוף לחו"ד הממונה על עבודות השירות, פסילה בפועל של רישיון הנהיגה למשך 4 שנים, לצד רכיבי ענישה נוספים בדמות מאסר מותנה, פסילה על תנאי וקנס.

לטענת המאשימה, תסקיר שירות המבחן הינו בגדר המלצה ועל בית המשפט לאזן בין מכלול השיקולים.

המאשימה הפנתה לפסיקה תומכת לעתירתה, (הוגשה וסומנה - ת/23) כך למשל:

רע"פ 3616/13 רמו רז נ' מדינת ישראל (נבו 04.06.2013) :

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית-המשפט המחוזי מרכז-לוד, בגדרו התקבל באופן חלקי, ערעור המבקש על גזר דינו של בימ"ש השלום לתעבורה.

בתיק זה נדון נאשם, כבן 18, הורשע בעבירות של נהיגה בקלות ראש, אי מתן זכות קדימה להולך רגל במעבר חצייה, גרימת תאונת דרכים וחבלה של ממש, עת שפגע בשני הולכי רגל וחבל בהם חבלות של ממש, בדמות של פגיעת גולגולת קשה (לאחד), ופגיעת גולגולת קשה, קנטוזיה בצד שמאלי קדמי של המוחופצע בפנים שהצריך תפרים (לשנייה).

בית המשפט עמד על שני שיקולים עיקריים לחומרא, האחד נעוץ בעברו התעבורתי של המבקש, הכולל 16 עבירות

תנועה קודמותבפרק זמן קצר מאוד, והשני נוגע לנזק הרב שנגרם לנפגע ולייסוריו, כפועל יוצא מחומרת פציעתו שבעטייה הוכר כנכה בשיעור של 75% לצמיתות ולפיכך, הטיל על הנאשם רכיבי ענישה בדמות 12 חודשי מאסר לריצוי בפועל; 8 חודשי מאסר על תנאי; פסילת רישיון למשך 5 שנים; ותשלום קנס בסכום של 5,000 ₪.

במסגרת הערעור שהגיש המבקש על גזה"ד לבית המשפט המחוזי, הופחת עונש המאסר בפועל שהושת עליו והועמד על 8 חודשים, יתר רכיבי גזר הדין נותרו ללא שינוי.

בית משפט העליון לא התערב בעונש שהוטל על הנאשם והדגיש את הצורך בהטלת עונשי מאסר בפועל, על מי שהורשעו בגרימת חבלות של ממש במסגרת תאונות דרכים.

רע"פ 7257/12 גדעון סנדרוביץ נ' מדינת ישראל (נבו 18.10.2012) :

בתיק זה נדון נאשם אשר הורשע בעבירות של נהיגה בקלות ראש, אי מתן אפשרות להולך רגל להשלים את חצייתו במעבר חצייה וגרימת חבלה של ממש, זאת עת שפגע בהולכת הרגל פגיעה רב-מערכתית קוגניטיבית ופיסית קשה ביותר, אשר בעטייה נאלצו רופאיה להרדימה ולהנשימה למשך מספר חודשים.

הולכת הרגל המעורבת, הועברה לשיקום ממושך בבית-החולים, כשהיא מרותקת למיטתה ולכיסא גלגלים ולאחר כ-8 חודשים שוחררה לביתה, ומאז היא נזקקת לעזרתם הקבועה של שני מטפלים צמודים ומוכרת כנכה בשיעור של 100% לצמיתות, וכנכה תפקודית בשיעור של 175%.

בית המשפט גזר על הנאשם 6 חודשי מאסר בפועל, פסילת רישיון הנהיגה למשך 6 שנים ורכיבי ענישה נוספים.

בית משפט המחוזי דחה את הערעור ואף בבקשת רשות הערעור שהוגשה לבית משפט העליון נקבע כי אין להתערב בעונש, שכן נסיבות חיצוניות לביצוע העבירה נתונות לשיקול דעת בית המשפט ובלבד שאינו חורג ממתחם הענישה ההולם.

רע"פ 3764/05 ורד בן זויה נ' מדינת ישראל, פורסם בנבו, ניתן ביום 21.4.05:

בתיק זה נדונה נאשמת שהורשעה בגרימת חבלה של ממש, אי מתן זכות קדימה להולך רגל במעבר חציה ונהיגה בקלות ראש.

הנאשמת לא אפשרה לילד בן 6 שחצה ביחד עם אמו את מעבר החציה להשלים את החציה, עקפה מימין שני כלי רכב שעמדו בשני הנתיבים שלשמאלה, פגעה בילד וגרמה לו חבלת ראש חמורה אשר ממנה השתקם רק לאחר 3 שנים.

על הנאשמת הושתו 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, 3 חודשי מאסר על תנאי ו - 5 שנות פסילה בפועל. ערעור למחוזי ולעליון נדחו על הסף.

תיק ת"ד 2028/06 :

לטענת ב"כ המאשימה בתיק זה בנסיבות דומות בית המשפט דחה את המלצת שירות המבחן וגזר על הנאשמת עונש מאסר בפועל למשך 5 חודשים ופסילה בפועל למשך 5 שנים.

יצוין כי פסק הדין לא הוגש ולא נמצא פסק דין הנושא את אותו מראה מקום במקורות.

מצבה הרפואי של המעורבת:

ב"כ המאשימה מסר לפרוטוקול כי נוכח תוצאות התאונה הקשות, נבצר מהולכת הרגל להגיע לדין למתן עדות, הן בשל מצבה הנפשי והפיסי והן בשל הקושי לחזור ולהיזכר במאורעות התאונה.

יצוין כבר עתה ומבלי להקל ראש בחומרת הפציעות של המעורבת או בכאב ובסבל שנגרמו לה, כי **לא היה בידי המאשימה להציג מסמכים רפואיים רלוונטיים בדבר מצבה הרפואי נכון להיום**, או חוות דעת רפואית.

טיעוני ההגנה לעונש:

(ראה: עמ' 41-46 לפרוטוקול מיום 18.9.22, עמ' 50-51 לפרוטוקול מיום 5.3.23 וכן התייחסות ההגנה בכתב מיום 18.10.22)

ראיות לעונש:

דברי הנאשמת:

הנאשמת בקשה לשאת דברים וציינה כי לנעשה הינה נוהגת משנת 1978 בחו"ל ובארץ משנת 1993.

לדבריה, התאונה שקרתה היא "**קטסטרופה**", בוודאי לרופאה, תיארה כי מיד כשאירעה התאונה היא רצתה להגיש עזרה, אך זו התייתרה משהגיע אמבולנס לטפל המעורבת.

הוסיפה כי נגשה לבית החולים לבקרה, אך נאסר עליה לעשות כן וכי השוטרים ספרו לה שמדובר באישה ערירית וכשקצין המבחן הציע לה להיפגש עמה בחלוף השנים שמחה מאוד על כך ואף קיוותה שתוכל להזמינה לארוחות בימי שישי, אך להבנתה אין זה מתאפשר.

היא מנסה להבין כיצד אירעה התאונה ומה עליה ללמוד ממנה, היא מתקשה לחיות עם החוויה הזאת אולם סבורה שסיפורה את יכולותיה כרופאה עקב כך וכשמגיע מטופל שעבר תאונת דרכים, היא משתדלת להעניק לו טיפול מיטבי.

הנאשמת הוסיפה, כי ככל שייגזר עליה עונש מאסר בפועל תהיה מוכנה לבצעו בדרך של עבודות שירות, בכפוף להמלצת הממונה על עבודות השירות וכי היא מודעת לכך שאין בשליחתה לממונה כאמור, כדי ליצור ציפייה לעונש שייגזר עליה.

בדיון מיום 5.3.23 הוסיפה הנאשמת וחזרה על השפעותיה הקשות של התאונה על חייה, מצבה הרפואי התדרדר בשל השפעת התאונה והיא אף החלה לצלוע, הציגה מסמך תומך.

לדבריה היא אינה יודעת כיצד תוכל לעמוד בעומס המטופלים הפונים אליה, זאת לאור העונש הצפוי לה.

דברי אמה של הנאשמת:

אימה של הנאשמת, פרופסור למשפטים, סיפרה על מסירותה של בתה, כיצד טיפלה בה כשחלתה בקורונה וללא כל חשש להידבק במחלה וכיצד היא מטפלת בה כיום, באופן תדיר ובמסירות רבה שכן, היא מאוד זקוקה לעזרתה ולפיכך אינה יודעת כיצד תוכל הנאשמת להתפנות לטיפול בה לאור הענישה שתוטל עליה, זאת משום שכבר עתה היא עובדת מעל ומעבר ליכולתה.

אומנם היא מסתייעת חלקית במטפלת, אך זו מגיעה רק בימי חול ולא בסופי שבוע.

האם ספרה כי בתה רופאה בעלת רקורד יוצא מן הכלל, במיוחד כרופאת כאב ולא נכון יהיה למנוע מקהל מטופליה את שירותיה, שכן זה השירות הטוב ביותר שהיא יכולה לתת.

סיפרה על הקושי של בתה להתמודד עם תוצאות התאונה, וכי בעקבותיה השתנתה לבלי היכר וחרף השנים שחלפו לא חזרה לעצמה, בקשה לומר כי היא סומכת על החלטת בית המשפט.

עוד מסרה כי היא אינה יודעת כיצד בתה תוכל להתמודד עם עומס המטופלים הנזקקים לשירותיה לאור העונש הצפוי לה.

הטיעונים:

לדברי הסניגור המלומד, יש להתחשב בחלוף הזמן, שכן חלפו 4 שנים מיום התאונה, זאת הן בהקשר לענישה והן בהקשר לכך שמדובר בנהגת זהירה שעברה התעבורתי ללא רבב, מזה כ- 30 שנה, אף בשנים שחלפו מאז התאונה ועד כה.

על אף שהנאשמת בחרה לנהל את ההליך בשל טענות רבות שהיו לה, בסופו של דבר, מטעמים מצפוניים ורגשיים החליטה לחזור בה מכפירתה ולהודות באשמה ולקבל עליה את האחריות.

בית המשפט מתבקש לקבוע את רף חומרת החבלות בהתאם לנטען בכתב האישום בו הודתה הנאשמת כי אין מדובר ברף פגיעות גבוה ביותר אלא ברף חבלות בינוני, שכן המאשימה לא צרפה כל חוות דעת או ראיה תומכת אחרת על אף הזמן שחלף כ- 4 שנים.

מפנה לנאמר בתסקיר שירות המבחן ומוסיף וטוען, כי על אף שהנאשמת נוהגת מזה 30 שנה ומרבה בנסיעות, אין לה ולו הרשעה קודמת אחת, ומשכך, מדובר לכל היותר בטעות רגעית שגרמה לתאונה, העשויה לקרות לכל אחד.

הסניגור המלומד סיפר כי הנאשמת חשה צער עמוק, חרטה ואמפתיה למצבה של המעורבת, זאת גם ביתר שאת, לאור העובדה שהנאשמת הינה רופאה במקצועה, המסייעת חדשות לבקרים לחולים המתמודדים עם כאב וטראומה, ודווקא היא, זו שגרמה לסבלה של המעורבת.

מדובר בחוויה טראומטית ומטלטלת עבורה, שגזלה ממנה את שמחת החיים שכן, אין ביכולתה להשיב את הגלגל והיא מתקשה להכיל את הנזקים הפיזיים והנפשיים שנגרמו למעורבת, בת גילה.

מדובר באירוע חריג ונקודתי בנוף חייה של הנאשמת, רגע אחד של חוסר תשומת לב שבעטיו נגרמה התאונה. אין מדובר במי שתחצה צומת באור אדום ולא תיתן ליבה לעוברי הדרך.

המחוקק ראה לקבוע במקרים כגון דא, ענישה של פסילה מינימלית בת 3 חודשים, אך לא קבע פסילה מקסימלית ואף לא סיווג את רף הפגיעות עצמן.

בנימה אישית ציין הסניגור המלומד, כי הוא מלווה את הנאשמת מאז קרות התאונה כ- 4.5 שנים ואין מדובר באותו אדם, לאור השלכותיה הקשות של התאונה על הנאשמת.

מתחם העונש ההולם לשיטת ההגנה:

באשר לרכיב המאסר - לטענת ההגנה, אין מקום בנסיבות תיק זה כדי להשית על הנאשמת רכיב של מאסר, אף לא בעבודות שירות.

ההגנה מפנה לתסקיר שירות המבחן, לטענתה, בנסיבות המקרה, יש לאמץ את המלצתו ולהשית על הנאשמת ענישה בדמות של"צ, שכן, בדרך זו תוכל הנאשמת לתרום ולהועיל לחברה הן מהידע שלה, והן מזמנה, יותר מאשר במקרה בו תישלח למאסר תחת סורג ובריוח כפי שעתרה המאשימה.

זאת ועוד וכמצוות תיקון 113, בית המשפט אף רשאי לחרוג לקולא ממתחם הענישה מטעמי שיקום, ולאור חוות הדעת של שירות המבחן, אשר הקדיש לנושא זה פרק שלם בחוות דעתו ועמד על אי-מסוכנותה של הנאשמת והסיכוי הגבוה לשיקומה.

באשר לרכיב הפסילה - המתחם נע בין 3-11 חודשי פסילה בפועל.

העונש המתאים לנאשמת לו עותרת ההגנה:

באשר לרכיב הפסילה - פסילה מקלה באופן משמעותי מזו שעתרה המאשימה.

באשר לרכיב המאסר - אין מקום לענישה בדמות מאסר, אלא של"צ בלבד, בהתאם להמלצת קצין המבחן.

ההגנה הגישה אסופת פסיקה התומכת בטיעוניה לעונש והפנתה למדיניות הענישה המאוזנת בה.

בהמשך, התייחסה בכתב גם לפסיקה אותה הגישה המאשימה ולאבחנה שיש לעשות בין אותה פסיקה לתיק שבפנינו.

(הפסיקה הוגשה וסומנה - נ/1, נ/2 ו- נ/3 וכן ראה התייחסות ההגנה בכתב מיום 18.10.22):

ת"ד (תעבורה מרכז) 9799-04-20 מדינת ישראל נ' רועי זרקון (נבו 15.05.2022) :

הנאשם הורשע בגרימת תאונת דרכים, עת שנהג בקלות ראש ובהגיעו לעקומה ימינה בכביש, פגע בהולך רגל, עובד פינוי אשפה אשר עמד מאחורי משאית לפינוי אשפה ומחץ אותו אל חלקה האחורי של המשאית.

כתוצאה מהתאונה, נגרמו להולך הרגל חבלות של ממש בדמות שברים רבים בגפיים התחתונות: שברים פתוחים דו"צ בשוקיים, חתכים דו"צ ברגליים, שבר מרוסק פתוח בטיביה משמאל עם תזוזה של פרגמנטים, שבר של הפיבולה משמאל עם תזוזה, שבר מרוסק בטיביה מימין, שבר עם תזוזה של הפיבולה מימין, עבר ניתוח והיה מאושפז למעלה מחודשיים ונזקק לשיקום.

כמו כן, הנאשם נחבל אף הוא חבלות גוף קלות וניזוקו כלי הרכב.

הנאשם כפר תחילה באשמה, ולאחר מספר דיונים שב בו מכפירתו והודה במיוחס לו.

נקבע כי רף הרשלנות של הנאשם הינו בינוני-נמוך שכן, ישנה רשלנות תורמת במידה משמעותית מצד נהג המשאית באשר לאופן שבו העמיד את המשאית באמצע נתיב הנסיעה, בעיקול, בעודו חוסם את שדה ראייתו של הנאשם קדימה.

לאור האשם התורם של נהג המשאית ובהתחשב בעברו התעבורתי הקל של הנאשם, חלוף הזמן מביצוע התאונה והיותו חייל קרבי בסדיר, הוחלט שלא יושת עליו **מאסר בפועל אלא של"צ של 300 שעות, פסילה למשך 11.5 חודשים, צו מבחן לשנה ופיצוי לנפגע.**

ת"ד (תעבורה תל אביב-יפו) 4407-07-19 מדינת ישראל נ' אמיר בן יוסף (נבו 16.06.22):

הנאשם הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בגרם תאונת דרכים וחבלה של ממש בגין נהיגה בחוסר זהירות, עת שפגע בהולכת רגל שחצתה אותה שעה את הכביש, שלא במעבר חצייה וגרם לה חבלות קשות של ממש, והיא אף אושפזה במחלקה לטיפול נמרץ, כאשר היא מורדמת ומונשמת ונפטרה בשלב מאוחר יותר, מבלי שנמצא כי יש קשר סיבתי בין התאונה לפטירתה.

נקבע, כי החבלות שנגרמו להולכת הרגל המנוחה היו משמעותיות, אך לא מן הנמנע כי אלמלא מצבה הרפואי הרגיש מלכתחילה, ייתכן ויכולה הייתה להחלים מהפגיעה והחבלות.

כמו כן, נוכח נסיבות המקרה ורשלנותה התורמת של הולכת הרגל המנוחה, נקבע כי רשלנותו של הנאשם הינה ברף הנמוך - בינוני.

לפיכך, הושת על הנאשם **300 שעות של"צ, קנס כספי בסך 3.500 ₪, פסילה בפועל למשך 10 חודשים, וענישה נלווית.**

עפ"ת (מחוזי ב"ש) 11367-10-13 מרי בריגה נ' מדינת ישראל (נבו 28.11.2013):

בתיק זה נדונה נאשמת אשר הורשעה ע"פ הודאתה, בעבירה של נהיגה רשלנית, אשר גרמה לתאונת דרכים, בה נחבלה הולכת רגל חבלות של ממש.

התאונה אירעה עת פנתה הנאשמת בצומת, לא האטה לפני מעבר חצייה, ופגעה בהולכת רגל כבת 70.

להולכת הרגל נגרם שבר ריסוק בברך שמאל, היא עברה ניתוח ואשפוז במרכז שיקום, ונאלצה להתנייד מספר חודשים בכיסא גלגלים, ולאחר מכן עם קביים.

בית משפט קמא גזר על הנאשמת 10 חודשי פסילת רישיון נהיגה, קנס כספי ופסילה על תנאי.

נקבע, כי מדובר ברף רשלנות גבוה, וכי נהג חייב להאט את מהירות נסיעתו בהתקרבו למעבר חצייה ואולם התחשב בעברה התעבורתי התקין ובכך שעובר לתאונה מיהרה הנאשמת לאחר ששמעה כי פרצה שריפה בביתה, ובנה ונכדה נמצאים בבית, הגם שקבע כי אין בכך כדי להצדיק את רשלנותה.

ערעור שהוגש למחוזי נדחה משנקבע כי בית משפט קמא, איזן נכון בין כלל השיקולים.

עפ"ת (מחוזי חי') 24314-01-15 מדינת ישראל נ' גיא זגדון (נבו 19.02.2015):

בתיק זה נדון נאשם אשר פגע בשני הולכי רגל עת שחצו את הכביש באור ירוק במעבר החצייה כאשר בכיוונו של הנאשם דלק האור האדום.

כתוצאה מהתאונה נחבלו הולכי הרגל בגופם חבלות של ממש כאשר בגופו של האחד אובחנו חתך בקרקפת, דימום תת עכבישי ושבר פרונטלי קווי משמאל ואילו אצל השני אובחנה פריקה של כתף שמאל שהוחזרה למקום.

בנוסף, נגרם נזק לכלי הרכב המעורבים.

הנאשם הורשע ע"פ הודאתו, והושתו עליו **צו לעבודות של"צ בהיקף של 300 שעות, פסילה בפועל למשך 10 חודשים תוך התחשבות בכך שהנאשם היה פסול מלנהוג או להחזיק רישיון נהיגה פסילה עד תום ההליכים למשך 11 חודשים, 7000 ₪ פיצוי לנפגעי העבירה לצד ענישה נלווית.**

ערעור המדינה הופנה כנגד קולת העונש.

בית המשפט המחוזי קיבל את הערעור באופן חלקי בלבד ופסק לנאשם קנס בסך 2000 ₪, וקבע כי יתר רכיבי גזר הדין שנקבעו על ידי בית משפט קמא יעמדו בעינם.

עפ"ת 36094-11-10 שטרית נ' מדינת ישראל, בית משפט מחוזי חיפה (נבו 23.1.12):

בתיק זה נדונה נאשמת אשר הורשעה בגרימת תאונת דרכים אשר תוצאותיה חבלות קשות אשר הצריכו אשפוז ושיקום עת פגעה בשלוש הולכות רגל שהלכו בשול תוך שהיא סוטה ימינה.

הנאשמת הודתה במיוחס לה בכתב האישום ונגזר עליה בין יתר העונשים פסילה בפועל למשך 5 שנים של רישיון הנהיגה, של"צ בהיקף 400 שעות לצד ענישה נלווית לרבות מאסר על תנאי בן 10 חודשים למשל 3 שנים.

מדובר היה בנאשמת בעלת עבר תעבורתי נקי, אישה הרה ואם לשני ילדים.

לתיק התקבל תסקיר חיובי של שירות המבחן.

עוד נטען על ידי ההגנה כי חייה של הנאשמת השתנו לבלי הכר כתוצאה מהתאונה וכי גם מצבה הרפואי התדרדר.

הערעור נסב סביב רכיב הפסילה בפועל בלבד.

בית המשפט הנכבד לערעור מצא לנכון להתערב בגזר הדין ולהעמיד את רכיב הפסילה בפועל על 11 חודשים בלבד, תוך שהוא מדגיש את הודאת הנאשמת, עברה הנקי, נסיבותיה האישיות תסקיר שירות המבחן החיובי שהוגש אודותיה והשפעת התאונה על מצבה הרפואי זאת מבלי להקל ראש בתוצאותיה הקשות של התאונה.

בערעור שהוגש למחוזי נקבע כי רכיב הפסילה שהושת על הנאשמת חורג מהמדיניות הנהוגה במקרים דומים.

ההגנה הפנתה כאמור לפסיקה תומכת בתיקים נוספים הנזכרים בתגובתה בכתב מיום 18.10.22 כאמור לעיל:

ת"ד (תעבורה נצ') 3075-07-13 מדינת ישראל נ' הקטור פלמן (נבו 30.12.2015) :

במקרה זה נדון נאשם אשר נהג ברשלנות ובקלות ראש ולא נתן זכות קדימה להולך הרגל במעבר החצייה ופגע בו עם רכבו.

כתוצאה מהתאונה נפגע הולך הרגל חבלות של ממש, (שני שברים גולגולתיים, קווים משמאל - שברים בקלוי קולה וסקפולה משמאל - שברים בצלעות 2, 3 ו-4, קונטוזיה ריאתית - שבר בפיבולה וטיביה שמאל.

בית המשפט גזר על הנאשם פסילה בפועל בת 11 חודשים של"צ 150 שעות לצד ענישה נלווית, הגם שמדובר בחבלות קשות יותר מהתיק שלפנינו.

ת"ד (תעבורה ת"א) 3088-08-14 מדינת ישראל נ' חנניה כהן (נבו 29.12.2014) :

בתיק זה, הנאשם הורשע ע"פ הודאתו באחריות לתאונת דרכים בנסיבות של אי מתן זכות קדימה להולכת רגל במעבר חצייה, ובנהיגה בקלות ראש, הכול תוך גרם חבלה של ממש עת שפגע בהולכת רגל אשר חצתה את הכביש במעבר החצייה.

כתוצאה מהתאונה נחבלה הולכת הרגל חבלה של ממש, נגרמו לה שברים בעצמות הבושת, היא סובלת מכאבים תכופים עקב כך ומטופלת באופן פסיכיאטרי מאחר והיא מפחדת לצאת לבדה מביתה.

בית המשפט הסתפק בתקופת פסילה קצרה יותר והשית על הנאשם 5 חודשי פסילה בפועל , 1500 ₪ קנס וענישה מותנית.

עפ"ת (מחוזי ב"ש) 60802-07-13 מדינת ישראל נ' חנן אחרר (נבו 11.11.2013) :

לטענת ההגנה בתיק זה הגם שדובר בשני הולכי רגל שנפגעו קשה, בית המשפט הסתפק בפסילה בפועל בת 18 חודשים ונמנע מהטלת רכיב של"צ או מאסר.

במקרה זה ערערה המדינה על קולת העונש בגזר דינו של בית משפט קמא בתיק ת"ד 7271-12-12 שלפיו הורשע הנאשם ע"פ הודאתו באחריות לתאונה בשל עבירה של אי מתן זכות קדימה להולך רגל במעבר חצייה ונהיגה ברשלנות, שכתוצאה מכך פגע בשני הולכי רגל בני 77, אשר חצו את הכביש על מעבר חצייה, וגרם להם לחבלות קשות בדמות שברים באגן ובמקומות נוספים ופגיעה באיברים פנימיים.

בהתחשב בין היתר בכך שגם הנאשם עצמו נפצע בתאונה, וכן, בעברו התעבורתי הקל, בהודייתו, בחרטה שהביע ובהצטיינותו ותרומתו לחברה לאורך חייו, **הושתו על הנאשם רכיבי ענישה בדמות פסילה בפועל בת 12 חודשים, קנס כספי, התחייבות ופסילה על תנאי.**

בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 3 חודשים לשנתיים.

המדינה טענה בערעורה כי המתחם בעבירות מסוג זה, כשרף הרשלנות גבוה, והפציעות קשות, אינו יכול לעמוד על שנתיים פסילה ברף העליון, אלא מתחם רחב שיכלול גם 7 - 8 שנות פסילה.

בית המשפט קיבל את הערעור וקבע כי מתחם העונש ההולם בעבירה בה רף הרשלנות גבוה, והפציעות חמורות, אינו יכול להסתכם בשנתיים פסילה, אלא צריך להכיל בתוכו את כל הנסיבות האפשריות, בין היתר, נסיבות של עברייני תעבורה כבדים ולפיכך, חרף העובדה שמדובר בנאשם חיובי ביותר שעברו התעבורתי הנקי, ותרומתו לחברה רבה, עובדות ששולעצמן אמורות להוריד את הרף בתוך המתחם, ואולם, יחד עם זאת, פציעתם הקשה של שני אנשים, והעובדה שהתאונה ארעה על מעבר חצייה, מעלים את רף הרשלנות ואינם מצדיקים העמדת הפסילה על רף נמוך, כפי

שקבע קמא ומשכך, העמיד את תקופת הפסילה על 18 חודשים, כאשר יתר רכיבי גזר הדין נותרו על כנם.

לטענת ההגנה, הפסיקה אליה הפנתה המאשימה **הינה עובר לתיקון 113 לחוק העונשין ומכאן ששיקולי הענישה שם, אינם לוקחים בחשבון את שנקבע בתיקון**, וכי מכל מקום, מדובר במקרים בהם הנסיבות שונות, בהם התנהלו הוכחות ובמקרה אחד אף הנאשם נמלט מהדין ובנסיבות של חבלות קשות הרבה יותר מהתיק שלפנינו.

זאת ועוד, הפנתה לפסיקה בה נקבע כי בכל מקרה מתחם הענישה מתחיל בפסילת המינימום כקבוע בחוק בשלושה חודשים וכי על בית המשפט לקבוע רק את הרף העליון של המתחם.

כך למשל:

עפ"ת (מחוזי חי') 4955-04-20 פאולה קולר נ' מדינת ישראל (נבו 08.06.2020) :

בתיק זה הורשעה נאשמת בגרם תאונת דרכים, עת שפגעה בהולכת רגל אשר חצתה את הכביש במעבר החציה משלחצה בטעות על דוושת הגז בעת שהולכת הרגל הייתה בחזית רכבה.

בעקבות התאונה נחבלה הולכת הרגל חבלות של ממש, אובחנו בגופה שברים והיא אושפזה בבית החולים למספר ימים.

כתב האישום המקורי שייחס לנאשמת נהיגה רשלנית, הומר, בכתב האישום המתוקן לנהיגה בחוסר זהירות.

בית משפט קמא, הביע את דעתו ביחס לתיקון המהותי בכתב האישום, וציין כי הדבר מלמד כי בית המשפט התרשם שרף הרשלנות המיוחס לנאשמת הינו במדרג חומרה קל מאשר מעבירת הרשלנות, **וקבע מתחם עונש ההולם את העבירות שבמרכזן גרימת חבלות של ממש כעונש הכולל פסילה בפועל לתקופה שבין 9-18 חודשים**, פסילה על תנאי, קנס ועונשים נוספים לרבות מאסר (בין מותנה ובין בפועל) ובמקרים מתאימים פיצוי לנפגע.

בית משפט קמא סבר כי עונש של מאסר בפועל, אף בדרך של עבודת שירות, אינו הולם בנסיבות העניין וכי ניתן להסתפק בענישה בדמות **פסילה בפועל בת 12 חודשים, קנס בסך 2,000 ₪ ופיצוי לנפגעת בסך 2,000 ₪ וענישה מותנית צופה פני עתיד**.

ערעור לבית המשפט המחוזי שהוגש מטעם ההגנה התקבל חלקית ונקבע כי בית משפט קמא בעת שקבע את מתחם העונש ההולם ברכיב הפסילה בפועל, היה צריך להתחשב בקיומו של עונש המינימום ולפיכך להתחיל ככלל ב-3 חודשים.

בהתחשב במכלול הנסיבות לרבות העדר עבר תעבורתי, הודאתה המידית ולקיחת האחריות, בצירוף השלכת העונש על

מצבה המשפחתי של הנאשמת, הופחת רכיב הפסילה והועמד על 6 חודשי פסילה בפועל.

תסקיר שירות המבחן:

ביום 15.5.2022 הוגש תסקיר שירות המבחן, ובו המלצה חיובית, הכוללת עונש של"צ בהיקף של 100 שעות וצו מבחן למשך שנה, פסילה ופיצוי למעורבות.

שירות המבחן מפרט בתסקירו, נסיבותיה האישיות ובין היתר כי הנאשמת, כבת 61, ילידת גרמניה, גרושה ואם לשני ילדים בגירים, מצויה כיום בזוגיות.

מתגוררת בת"א עם בנה, ועם אמה המבוגרת, בת 94, הזקוקה לליווי וטיפול צמוד.

הגם שבמהלך היום מסתייעת אמה במטפלת, הרי שביתרת הזמן הנאשמת היא זו שמטפלת בה.

הנאשמת רופאה מרדימה במקצועה, כיום עובדת בקופ"ח ועוסקת ברפואת כאב וכמו כן, עובדת בקליניקה פרטית ועורכת ביקורי בית.

הנאשמת היא המפרנסת העיקרית בבית ומרבית הנטל הכלכלי מוטל על כתפיה.

מבחינה רפואית, אובחנה עם מום בלב, מתמודדת עם הפרעות קצב וצפויה לעבור ניתוח בתקופה הקרובה.

מאז התאונה סובלת מהפרעות שינה ונוטלת טיפול תרופתי.

נולדה בגרמניה ועקרה עם משפחתה לשווייץ בהיותה בת שנה, שם השתלבה במסגרות החינוך ובהמשך בלימודי הרפואה באוניברסיטה, עלתה לארץ בגיל 30 ונשאה באותה שנה. כעבור 6 שנות נישואין, התגרשה.

הטיפול באימה הקשישה מוטל בעיקר עליה, זאת לצד תפקודה במספר מקומות עבודה ועומס רגשי נוכח התאונה ותוצאותיה.

הנאשמת היא בת בכורה להוריה, מבין שתי אחיות. אחותה בת 56 נשואה ומתגוררת בניו יורק ואביה נפטר לפני כשנה וחצי בהיותו בן 94.

הנאשמת נעדרת עבר פלילי ותעבורתי, שירות המבחן התרשם כי מדובר באישה נורמטיבית, שומרת חוק ובהתחשב מוותק נהיגתה (מחזיקה ברישיון מ-1993) ניכר כי מתייחסת לנהיגה בצורה אחראית וכי מעורבותה בתאונה היא מאורע חריג באורחות חייה ותפיסתה את עצמה כאדם מיטיב ושומר חוק.

אף בחלוף 4 שנים מאז התאונה, הנאשמת חווה אותה כטראומטית ומטלטלת ונוכח מקצועה, תופסת עצמה כאדם מיטיב עם אחרים ומתקשה להכיל רגשית את אירוע התאונה וערה לפגיעה שגרמה לנזקים פיסיים ונפשיים בהולכת הרגל בת גילה.

הנאשמת ציינה כי ביום התאונה הייתה בדרכה מביתה לעבודה במסלולה הקבוע. הקפידה כתמיד על חוקי התנועה אולם בדיעבד הבינה כי במהלך נסיעתה, חוותה הפרעת קצב שכלל הנראה השפיעה על אופן נהיגתה בעת התאונה, ומשכך התקשתה להבחין בהולכת הרגל מבעוד מועד.

מיד לאחר התאונה, נגשה להולכת הרגל וביצעה בה פעולות החייאה עד לפינוייה לביה"ח.

סיפרה שעל אף הבלבול והחרדה שחשה, הגיבה מיד מתוך הכשרתה כרופאה, היא אף הגיעה לבקרה עוד באותו יום אולם לא הורשתה לעשות כן, ואף ניסיונות נוספים נבלמו ע"י ב"כ של המעורבת.

בשל רצונה להיפגש עם המעורבת ולבקש את סליחתה הוצע הליך של צדק מאחה ככל שהצדדים יסכימו לכך.

התאונה השפיעה עליה קשות ובשל צנעת הפרט אינני מוצאת לנכון להרחיב את המפורט בתסקיר.

הנאשמת הביע את הסכמתה להשתתף בקבוצת תמיכה ייעודית לאנשים שהיו מעורבים בתאונות דרכים ופגעו בתוך כך באדם אחר.

באשר לגורמי הסיכון, שירות המבחן התרשם כי מדובר באישה ערכית ונורמטיבית העוסקת למחייתה בהצלחת חיים ולאורך חייה תפקדה ונהגה בצורה אחראית ושהתאונה הינה מאורע חריג בחייה.

אולם יש לשקול את עניין הסיכון אף בשים לב למצבה הרפואי, באשר להשפעותיו על אופן נהיגתה.

בהתחשב במכלול נסיבותיה של הנאשמת, ממליץ שירות המבחן על ענישה בדמות של"צ בן 100 שעות בלבד, זאת בהתחשב בהיותה עובדת במשרה מלאה ומטפלת לבדה באמה החולה וזאת לצד צו מבחן למשך שנה, פיצוי לנפגעת העבירה והשתתפות בקבוצה טיפולית כאמור ובהליך של "צדק מאחה".

לעניין הפסילה, הומלץ להתחשב בחלוף הזמן מאז התאונה ובהיעדר הרשעות עד התאונה ומאז ועד כה והן את צרכיה בניידות בשל עבודתה במספר מקומות וניודה של אמה לטיפולים רפואיים.

בהמשך להמלצות שירות המבחן אשר לפיהן הומלץ כי לנוכח מאפייניה ונסיבותיה של הנאשמת, ענישה בדמות של"צ תהווה חלופה עונשית חינוכית ושיקומית עבורה, אותה תוכל לבצע למען אוכלוסייה נזקקת, הנאשמת הביעה את נכונותה לבצע צו של"צ אולם הביעה חשש לאור העובדה כי היא נדרשת במקביל לטפל באמה החולה לצד עבודה במשרה מלאה.

לפיכך, המליץ שירות המבחן לא למצות עמה את הדין ולהסתפק בביצוע של"צ בן 100 שעות וכמו כן, צו מבחן לשנה במסגרתו תבחן אפשרות לשלבה בקבוצה טיפולית קבוצתית, זאת לצד ענישה נלווית.

בהמשך לכך, הופנתה הנאשמת לממונה על עבודות השירות לצורך בחינת התאמתה לביצוע עבודות

שירות, תוך שהובהר כי למען הסר ספק אין בהפניית הנאשמת לממונה על עבודות השירות כדי

ליצור ציפייה בדבר העונש אשר יגזר עליה.

ביום 16.1.2023 התקבלה כאמור לעיל, חוות דעתו של הממונה על עבודות השירות, לפיה המועמדת נמצאה כשירה לעבודות שירות בכפוף מגבלות.

חוות דעת הממונה על עבודות השירות:

בחוות דעתו, ציין הממונה על עבודות השירות, כי שוחח עם הנאשמת וערך לנאשמת בדיקה רפואית המבוססת על המסמכים הרפואיים שהוצגו בפניו, ולפיכך קבע כי הנאשמת, לנוכח העובדה כי הביעה את נכונותה לרצות את עונשה במסגרת עבודות שירות, ככל שכן יושת עליה, נמצאה כשירה לבצען בכפוף למגבלות הבאות: 6.5 שעות עבודה ביום, מאמץ פיסי מוגבל, הימנעות מהרמת משאות כבדים.

בהמשך לכן, לאור נתוני הנאשמת, ממליץ הממונה להציבה לעבודה במסגרת מרכז יום לקשיש אביבים, ברחוב חיים לבנון 75 ברמת אביב.

הממונה על עבודות השירות בקש עוד להסב תשומת לב בית המשפט לכך שככל ויושת על הנאשמת עונש לריצוי בעבודות שירות וכן, תכנית טיפולית במסגרת שירות המבחן, על מנת שניתן יהיה לעמוד בתנאים הקבועים בחוק יש להורות כי תכנית הטיפולית תתקיים אחה"צ מאחר ורובם המכריע של המעסיקים במסגרת עבודות השירות עובדים בשעות הבוקר בלבד.

דין והכרעה:

עסקין בתאונת דרכים אשר תוצאותיה חבלות של ממש.

תאונות הדרכים הפכו בשנים האחרונות, למכת מדינה, ברבים מן המקרים מאבדים נפגעי התאונה את יכולתם לשוב לשגרת חייהם ויש להקפיד כי תופעה זו תסור מן העולם.

בתיקון 113 לחוק העונשין נקבע עיקרון ההלימה המנחה את בית המשפט בבואו לגזור את העונש.

עקרון זה, קובע קיומו של יחס הולם בין חומרת העבירה נסיבותיה, מידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל.

בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין ולפסיקה שהתוותה לאחריו, נקבע לצורך כך הליך תלת שלבי:

ראהע"פ 8641/12 מוחמד סעד נ' מ"י, סו(2) 772 (2013);ע"פ 2918/13 אחמד דבס נ' מ"י (נבו) 18.07.2013):

על בית המשפט לעבור 3 שלבים כמפורט בסעיף 40ג. לתיקון 113 לחוק העונשין:

בשלב הראשון :

קביעת מתחם העונש ההולם לתיק שבפניו, ובתוך כך התחשבות בערכים החברתיים אשר נפגעו, מידת הפגיעה בהם, מדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה/ות, **כמפורט** בסעיף 40ט. **לתיקון 113 לחוק העונשין**, והכל תוך מתן בכורה לעקרון ההלימה בענישה.

בשלב השני :

על בית המשפט מוטל לבחון קיומם של חריגים, **שיקולי שיקום או הרתעה** המצדיקים סטייה מהמתחם ההולם שנקבע לקולא או לחומרא, **כמפורט** בסעיפים 40ד-ז. **לתיקון 113 לחוק העונשין**.

בשלב השלישי :

קביעת העונש המתאים לנאשם שבפניו ובמידה שאין מקום לחרוג מהמתחם ההולם שקבע ייעשה הדבר בתוך המתחם ההולם וזאת בהתחשב בין היתר בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, כמפורט בסעיף 40יא. **לתיקון 113 לחוק העונשין**.

ומן הכלל אל הפרט בענייננו:

מתחם העונש ההולם:

על פי סעיף 40ג.א) **לתיקון 113** לחוק העונשין, הרי שאף שמדובר במספר עבירות **בפנינו אירוע אחד** ולפיכך יש בדעתי לקבוע **מתחם ענישה אחד** ההולם את האירוע כולו נשוא כתב האישום.

הערך החברתי בעבירות תעבורה ככלל הינו ביטחונם ושלומם של משתמשי הדרך.

במקרה שלפנינו, עסקינן בפגיעה בהולכת רגל אשר חצתה את הכביש **במעבר חצייה מרומזר, מקום מבטחו ומבצרו של הולך הרגל**, כאשר בכיוון נסיעתה של הנאשמת דלק אור אדום, ואשר כתוצאה ממנה נגרמו לה חבלות קשות, כמפורט בכתב האישום.

יפים לעניין זה דבריו של כב' השופט נ. הנדל בע"פ (מחוזי באר שבע) 7291/05 ביטון מרדכי נ' מדינת ישראל (נבו 10.05.2006):

"כלל גדול הוא שמעבר החצייה הינו מבטחו של הולך הרגל. מקום זה הינו שטחו ועומד ברשותו. הטעם בדבר כולל פן חיובי ופן שלילי. הפן החיובי נועד לעודד הולכי רגל לחצות את הכביש במעבר חצייה. הפן השלילי הינו איתות להולכי רגל שאל יחצו את הכביש במקום אחר. אין הדבר אומר שישינה אחריות אבסולוטית לנהג הפוגע בהולך רגל במעבר חצייה. בדינמיקה של הכביש האפשרויות רבות ומגוונות ביותר. יחד עם זאת, חלה על הנהג אחריות מוגברת כלפי הולך רגל במעבר חצייה. אחריות זו באה לידי ביטוי בדרישה מהנהג לבחון את צעדיו היטב טרם הגיעו למעבר חצייה. כך קובע השכל הישר, כך קובע הדין וכך קובעת הפסיקה. התנגשות שבין רכב לבין ייצור אנוש לאו תחרות פיזית. תוצאתה רק מדגימה עד כמה רכב מסוגל להוות כלי קטלני." (ההדגשות אינה במקור).

כמו כן, ראה:

ע"פ (מחוזי ת"א) 41207-04-15 מיכאל ברשידוב נ' מדינת ישראל (נבו 22.06.2015);

רע"פ 19/22 שיר אייזיק נ' מדינת ישראל (נבו 10.01.2022).

יש ליתן משקל גם לנזק הכספי, הנגרם כתוצאה מתאונות דרכים על כל רבדיו.

במקרה שלפנינו, נגרם נזק לרכוש, לרכב הנאשמת אם כי, אין כל פירוט לגבי טיבו והיקפו.

בית המשפט העליון קבע לא אחת, ובשורה ארוכה של פסקי דין כי יש להטיל עונשים חמורים ומרתיעים על אלה

הפוגעים בבטיחות בדרכים ובנהיגה רשלנית ואשר גרמו לתאונות דרכים תוך סיכון חיי אדם והדברים ברורים מאליהם.

כך למשל מפנה לדברי הנשיאה כתוארה דאז, כב' השו' נאור ברע"פ 2564/12 יחיאל קרני נ' מדינת ישראל:

"תאונות דרכים גובות קורבנות בגוף ובנפש מידי יום, וחלקה של מערכת המשפט לא יפקד מן המערכה נגד תאונות הדרכים. לענישה הולמת תפקיד חשוב לא רק במקרים בהם גורמות תאונות הדרכים לקורבנות בנפש, אלא אף במקרים בהן נגרמות חבלות ופציעות, ובפרט כאשר חבלות ופציעות אלו חמורות הן".

נוכח סבלה של המעורבת ניתן לומר כי ערך קדושת החיים נפגע פגיעה קשה.

לצד הערכים החברתיים אשר נפגעו יש לבחון את נסיבות קרות התאונה, רמת הרשלנות של הנאשמת לצד תוצאות התאונה.

הנאשמת הודתה בגרם תאונת דרכים אשר תוצאותיה חבלות של ממש להולכת הרגל המעורבת, נזק לרכוש וב- 5 עבירות שעניינן:

נהיגה בקלות ראש, נהיגה כשברמזור אור אדום, אי מתן אפשרות להולכת רגל להשלים מעבר חצייה בבטחה, התנהגות הגורמת נזק וגרימת חבלה של ממש.

מדיניות הענישה הנוהגת:

מדיניות הענישה בעבירות המיוחסות לנאשמת, הינה נגזרת של רף הרשלנות המיוחס לה, נסיבות קרות התאונה כמו גם תוצאות התאונה וזאת על פי מדרג החבלות.

משכך, ועל מנת שניתן יהיה להגיע לתוצאה הצודקת וההוגנת באיזון בין כל האינטרסים העומדים לדיון, הן הציבורי והן הפרטי של הנאשמת העומדת לדיון, על בית המשפט מוטלת החובה לבדוק את מדיניות הענישה צמוד ככל האפשר לנסיבות כתב האישום שבפניו.

מדיניות הענישה בעבירות בהן עסקינן משתנה מתיק לתיק על פי נסיבותיו, לכך גם מתווספים בסופו של יום, שיקולים נוספים כמצוות תיקון 113 לחוק העונשין, אשר אינם קשורים בנסיבות כתב האישום, כגון הודאת הנאשמת עברה התעבורתי, נסיבותיה האישיות, שיקולי שיקום ועוד.

מדיניות זו, יש ולעיתים נעה בין עונשים מסוג של"צ, דרך מאסר על תנאי ועד מאסר בפועל גם מאחורי סורג ובריה, ופסילה בפועל הנעה בין 3 חודשי פסילה מינימלית, הקבועה בחוק ועד פסילה ארוכה המגיעה לעיתים עד מספר שנים,

ולעיתים הענישה אינה כוללת רכיב של מאסר או של"צ כלל.

כך למשל, מן הענישה המחמירה אל המקלה מפנה לפסיקה אשר לחלקה הפנה גם ב"כ המאשימה המלומד בטיעוניו ברע"פ 3616/13 רמו נ' מדינת ישראל.

וכן ראה:

רע"פ 8588/16 משה רז נ' מדינת ישראל, בתיק זה גזר בית המשפט על הנאשם 6 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות, פסילה בפועל למשך 36 חודשים לצד ענישה נלווית, בגין גרימת תאונת דרכים, שתוצאותיה חבלות של ממש, בנסיבות של סטייה מנתיב ובמהירות מופרזת אשר כתוצאה מהתאונה, המעורבת נחבלה חבלות של ממש בגופה בראשה ובפניה והצטרחה לעבור ניתוח ומעקב אורטופדי.

בית המשפט קבע, כי מדובר ברשלנות גבוהה של הנאשם, ועל אף גילו ותסקירים חיוביים שהוגשו בעניינו, השית עליו את העונשים הנ"ל.

רע"פ 678/18 פלוני נ' מדינת ישראל (נבו 31.05.2018) :

עניינו גרם תאונת דרכים בה נחבל אדם חבלות של ממש, עת שהנאשם נהג בקלות ראש ומבלי שנתן תשומת ליבו לדרך, סטה שמאלה על מנת להימנע מפגיעה בהולכת רגל, אך איבד שליטה על רכבו ופגע בה בעוצמה רבה עת שחצתה את הכביש במעבר החציה וגרם לה חבלות של ממש בראשה ובגפיה בדמות שברים במספר עצמות, קונטוזיה ריאתית, פריקת אצבע וחתכים שדרשו תפירה.

כמו כן, הנפגעת נותחה ואושפזה בבית חולים.

הנאשם הורשע לאחר ניהול הוכחות והושת עליו 6 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות; קנס בסך 5000 ₪; פסילת רישיונו למשך 3 שנים, ופסילה מותנית. ערעור למחוזי ולעליון נדחו על הסף.

ת"ד (פ"ת) 3457-07-12 מדינת ישראל נ' ליבוביץ, מיום 28.2.17 :

בתיק זה הורשע הנאשם באחריות לתאונת דרכים ובעבירות של אי מתן זכות קדימה להולך רגל במעבר חציה, נהיגה בקלות ראש וגרימת חבלה של ממש.

כתוצאה מהתאונה נחבל קשות הולך הרגל, נגרמו לו שברים מרובים בפנים שגרמו לשיתוק, שברים בצלעות, ברגליים ובעמוד השדרה והוא עבר מספר ניתוחים שבסופם נותר נכה עם בעיות פיזיות ונפשיות ונקבעו לו אובדן כושר השתכרות בשיעור של 100% לצמיתות ונכות רפואית בשיעור של 91%.

לנאשם עבר תעבורתי מקל.

על הנאשם הושתו 4 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות, 24 חודשי פסילה בפועל, 6 חודשי מאסר על תנאי וקנס.

ת"ד (ת"א) 188-11-14 מדינת ישראל נ' אסעד, מיום 5.3.15 :

בתיק זה הנאשם הורשע בעבירות של נהיגה בקלות ראש ובגרימת תאונת דרכים שתוצאותיה חבלה של ממש.

כתוצאה מהתאונה נחבל ילד שנסע ברכב ההסעות בו נהג הנאשם ונגרמה לו חבלת ראש קשה, אשר גרמה לפגיעה קשה בראיה וחייבה הליך שיקום אינטנסיבי והשגחה סיעודית צמודה.

כתוצאה מהתאונה נפגע הנאשם עצמו וילדים נוספים שנסעו עמו.

על הנאשם הושתו 6 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות, פסילה בפועל למשך 3 שנים, 6 חודשי מאסר על תנאי ל- 3 שנים, פיצוי לנפגע ומשפחתו בסך 8,000 ₪.

בפסק דין זה קבע כב' השופט האוזרמן את מתחם הענישה המקובל בהתאם לחומרת הפגיעה:

"טווח הענישה בתאונות שתוצאתן גרימת חבלה חמורה הינו פועל יוצא של חומרת הרשלנות, כמו גם חומרת הפגיעות שנגרמו והשלכותיהן על חיי הנפגעים.

ברף העליון מצויים גזרי דין בהם הושתו עונשי מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח, בנוסף לעונשי פסילה של מספר שנים, מקום בו תוצאות התאונה היו חמורות וקשות, כאשר היה כ"פסע" בין לבין גרימת מוות, כאשר המעורבים בה נפגעו קשה, עברו ניתוחים קשים, אישפוז ארוך והליכי שיקום ממושכים, אשר ספק אף אם השיבו את מצבם לקדמותו עובר לתאונה.

מנגד, ברף התחתון מצויים מקרים בהם על אף החבלות החמורות מצא ביהמ"ש משיקולים מיוחדים שפורטו בהחלטתו, שלא לשלוח את הנאשם למאסר ובמקרים אלו שברף התחתון נגזרו עבודות

שירות ואף עונש הפסילה בפועל נמדד לעיתים בחודשים ולא בשנים."

ואולם לצד אלה, קיימת פסיקה מקלה יותר, נוכח נסיבות התאונה ובכללן רמת הרשלנות של הנהג המעורב, כמו גם תוצאות התאונה.

עפ"ת 30822-01-13 אבירן יעקב נ' מדינת ישראל:

במקרה זה, הורשע נאשם בנהיגה בחוסר זהירות ובגרימת תאונה, אשר תוצאותיה חבלות של ממש כאשר חמישה אנשים נחבלו, שניים מהם קשה ואחת מהן אף נזקקה לניתוח וקיבוע שבר.

בית משפט קמא גזר על הנאשם פסילה בפועל בת 8 חודשים, פסילה על תנאי וקנס.

בית המשפט המחוזי דחה את הערעור בהיות העונש מצוי במתחם הענישה.

באשר למדיניות הענישה הנוהגת ביחס לעבירות דומות וזהות המיוחסות לנאשמת ראה גם:

תיק ת"ד 6919-02-18 (ת"א) בעניין מדינת ישראל נ' אודי משה מיום 30.10.19, אשר ניתן על ידי כב' השו' ענת יאהב ולפסיקה המאוזכרת שם.

בתיק זה הורשע הנאשם לאחר ניהול הוכחות, בגרימת תאונת דרכים, אשר תוצאותיה חבלות של ממש, בעבירות של נהיגה בקלות ראש והתנהגות הגורמת נזק.

כתוצאה מן התאונה, נחבל המעורב חבלות של ממש, בדמות שברים בצלעות וכן סבל מבקעים במספר חוליות דיסק בגבו, ומנזק בחוט השדרה, **אשר חלקן אף הוכחו במהלך שמיעת ההוכחות, כאשר לחובת הנאשם הנדון, 12 הרשעות קודמות.**

המאשימה אשר בקשה להחמיר עם הנאשם, עתרה למתחם ענישה אשר נע בין מאסר על תנאי ועד מאסר בפועל, פסילה ארוכה ורכיבי ענישה נלווים כאשר ביקשה להטיל על הנאשם מאסר בעבודות שירות לצד ענישה נלווית.

מנגד, עתרה ההגנה לענישה מקלה יותר, נוכח עברו התעבורתי הקל של הנאשם רשלנותו שאינה גבוהה, מאחר ונאלץ להסיט את רכבו שמאלה על מנת להימנע מפגיעה בחתול, וכן נוכח נסיבותיו האישיות.

באשר לרף החומרה של החבלות, קבע בית המשפט הנכבד, כי מדובר בחבלות של ממש, ברף הבינוני - גבוה.

באשר למתחם ההולם נקבע לאחר סקירת פסיקה ענפה כדלקמן:

" מכל המקובץ לעיל, הרי שמתחם מתחם הענישה בעבירות אלה נע אף בין מאסר ע"ת ועד מאסר של מספר חודשים אף בעבודות שירות או רכיב של"צ, פסילה בפועל של 4-24 חודשים, פסילה ע"ת וקנס". ראה עמ' 22 ש' 27-28 לגזר הדין.

ובאשר לאותו אירוע:

"העונש ההולם עבור אירוע זה בנסיבותיו מתחיל מפסילה בפועל בת 5 חודשים ועד 18 חודשים מאסר על תנאי עד מאסר קצר בעבודות שירות ורכיבי ענישה נוספים".

ראה שם, עמ' 23 לפרוטוקול ש' 10-11.

בסופו של יום גזר בית המשפט על הנאשם רכיבי ענישה הכוללים:

פסילה בפועל בת 10 חודשים, פסילה על תנאי 5 חודשים למשך 3 שנים פיצוי כספי למעורב בסך ₪ 4,000 וכן מאסר על תנאי של 5 חודשים למשך 3 שנים.

ראה גם:

תיק ת"ד 9528-03-16 מדינת ישראל נ' אטיאס, בית משפט לתעבורה ת"א, כב' השו' ענת יהב מיום 25.4.18 .

בתיק זה נדון נאשם, לאחר שהורשע בגרם תאונת דרכים אשר תוצאותיה **חבלות של ממש**, בעבירות של נהיגה **כשברמזור אור אדום** ונהיגה בקלות ראש.

הנאשם נחבל בחבלות בדמות חתך בברך שנתפר דמם מוחי והנוסעת ביתו - אשר הורכבה על האופנוע נחבלה חבלה של ממש בדמות שבר פטישון שהצריך ניתוח לקיבוע.

בית המשפט הנכבד קבע, כי מתחם הענישה בעבירות אילו יכול לכלול ברף העליון שלו אף רכיבים של של"צ, מאסר על תנאי ואף מאסר קצר בעבודות שירות, פסילה בפועל בין 3-12 חודשים, פסילה על תנאי וקנס.

ואולם, בשל נסיבות שאינן קשורות ליצוע העבירה, הנאשם בן 70, נוהג משנת 1968 לחובתו 4 הרשעות קודמות מצב כלכלי שאינו שפיר וכיו"ב, הסתפק בית המשפט בענישה הכוללת רכיבים של:

קנס בסך 1,000 ₪ פסילה בפועל בת 3 חודשים ופסילה על תנאי.

תיק ת"ד 4185-10-17 מדינת ישראל נ' גוטליב (להלן: "פרשת גוטליב"), אשר ניתן על ידי מותב זה, בו נדונה נאשמת בת 86, אשר גרמה לתאונת דרכים בה נפגעו שתי הולכות רגל, חבלות של ממש.

בגזר הדין, נקבע מתחם ענישה אשר נע בין של"צ ועד מאסר בפועל בעבודות שירות,

ובאשר לרכיב הפסילה בפועל מתחם אשר נע בין 8-20 חודשי פסילה בפועל, זאת לצד ענישה נלווית.

בסופו של יום בשל נסיבותיה האישיות של הנאשמת, היותה אלמנה בת 86 וניצולת שואה, נמנע בית המשפט מהשתתף של"צ או מאסר כפי שטענה לו המאשימה, והסתפק ברכיבי ענישה הכוללים מאסר על תנאי של 7 חודשים למשך 3 שנים, אשר יחול על עבירות גרימת תאונת דרכים אשר תוצאותיה חבלה של ממש ו/או נהיגה בזמן פסילה, פסילה בפועל בת 16 חודשים בניכוי 2 חודשי הפסילה המנהלית אותם ריצתה הנאשמת, פסילה על תנאי 12 חודשים למשך 3 שנים, זאת לצד ענישה נלווית.

ההגנה הגישה ערעור על גזר הדין, לבית המשפט המחוזי בתל אביב, אשר נדון בעפ"ת 11554-12-20.

בית המשפט המחוזי, בפסק דינו של כב' השו' רענן בן יוסף, הקל בעונשה של הנאשמת תוך פירוט הנסיבות המאפשרות זאת כמפורט בסעיף 40יא. לתיקון 113 לחוק העונשין ובכלל זה, נסיבותיה האישיות, הודאת הנאשמת, חלוף הזמן והעובדה כי התאונה התרחשה אחרי שנתבשרה על כך שבעלה חלה במחלת סרטן, ממנה נפטר מאוחר יותר.

ההגנה הסכימה עם קביעתו של בית משפט קמא באשר למתחם הענישה באשר לרכיב הפסילה בפועל, ובית המשפט לערעורים לא התערב בקביעה זו והותירו על כנו.

יחד עם זאת, קבע כי על אף שלא הושת על הנאשמת רכיב מאסר, אין מניעה למקם את רכיב הפסילה בפועל ברף התחתון, ולהעמידו על 8 חודשי פסילה בפועל בלבד.

עוד הקל בית המשפט המחוזי בעונשה של הנאשמת, בכך שהפחית את עונשהמאסר על תנאי ל - 6 חודשים בלבד וקבע, כי זה יחול רק על עבירות של נהיגה בפסילה.

ומן הכלל אל הפרט בעניינו:

זה המקום לציין כי הפסיקה אותה הגישה המאשימה בחלקה אינה מתאימה לנסיבות התיק שלפנינו ובחלקה מדובר במקרים חמורים יותר, עם מספר נפגעים.

לצד זאת, יש לציין כי גם הפסיקה אליה הפנתה ההגנה, בחלקה מתייחסת למקרים בהם נקבע אשם תורם למעורבים או לצדדים שלישיים או לחילופין מקרים בהם ראה בית המשפט להתחשב בנסיבות חריגות מאלה שבתיק שלפנינו.

רף רשלנות הנאשמת:

כפי שעולה מן המתואר בכתב האישום, הנאשמת פגעה בהולכת הרגל במעבר החצייה, בשעת צהריים, תוך אי ציות לרמזור האדום שדלק אותה שעה בכיוון נסיעתה ועקב כך, גרמה להולכת הרגל, פגיעה חמורה.

על דרגת החומרה הגבוהה המיוחסת לנהג הנכנס לצומת בניגוד לאור אדום ורמת הרשלנות הגבוהה שמעשה זה משקף, ראה :

ע"פ 4639/95, **מלכה נ' מדינת ישראל**, פד"י נ (2), 661 וכן ע"פ 1100/93, **סובאח נ' מדינת ישראל**, פד"י מז (3), 635.

בע"פ 8191/08 **עאוני גבארה נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים המשפטיים [פורסם בנבו]) קבע בית המשפט העליון כי נהג הנכנס לצומת מרומזר באור אדום נוטל על עצמו סיכון מודע שמעשהו עלול להסתיים בתוצאה קטלנית.

ראה גם רע"פ 33/13 **לקטיבי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (2013) שם נפסק כי התעלמות מתמרוקים ומסימני דרך מבטאת רשלנות רבתי.

התייחסות בחומרה למעבר באור אדום ניתן ללמוד גם ממקרים חמורים יותר בהם הוטלו עונשי מאסר חמורים, וזאת לאור העובדה שנהג אשר עובר ברשלנות רבתי עבירות אלה, נוטל בהכרח - לאור מהותן של העבירות - סיכון גבוה, שלמרבית הצער מתמש לא אחת, כך למשל:

ע"פ 4749/00 **יאסר סאלם נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] [פדאור (לא פורסם) 01 (2) 79]; ע"פ 4165/05 **גיא זרובצ'יק נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו] תק-על 2005 (4), 2072.

התייחסות הנאשמת לאירוע התאונה פורטה גם במסגרת תסקיר שירות המבחן ולפיה, הנאשמת הבינה בדיעבד כי ככל הנראה חוותה הפרעת קצב אשר ככל הנראה הסיחה את דעתה והשפיעה על אופן נהיגתה כשהתקשתה להבחין בהולכת הרגל מבעוד מועד ולא הספיקה לבלום.

הסניגור המלומד בטיעונו ציין בהגנותו כי אין באפשרות הנאשמת להוכיח טענה זו.

אכן בתיק לא נשמעו ראיות בעניין זה, וגם לא עלה בידי הנאשמת להוכיח טענה זו.

כל שמונח בפני בית המשפט בעניין זה הינו מסמך רפואי מאוחר לתאונה **סומן נ/3** , המתייחס למצבה הרפואי של הנאשמת תוך ציון כללי בדבר מעקב קרדיולוגי בבית חולים איכילוב.

יחד עם זאת, יש לציין כי ברקע מונחת בפני בית המשפט העובדה בדבר עברה התעבורתי הנקי של הנאשמת משך וותק נהיגה כה רב אשר יש בו כשלעצמו, כדי ללמד על אופן נהיגתה.

נתתי דעתי גם להתנהגות הנאשמת בסמוך לקרות התאונה ולעזרה שהושיטה למעורבת.

לאחר ששקלתי מכלול השיקולים, לרבות העובדה כי לא יוחסו לנאשמת עבירות נלוות כגון נהיגה בשכרות, זאת גם בשים לב לטענות ההגנה, הנני קובעת כי מדובר ברשלנות ברף הגבוה.

באשר לתוצאות התאונה, מהות חבלות הגוף והנזק לרכוש:

מדובר בהולכת רגל, אשר נפגעה חבלות של ממש, בדמות שברים רבים וכיו"ב, כמתואר בכתב האישום, אשר הצריכו אשפוז ארוך, במסגרתו אף טיפול נמרץ במצב שבו הורדמה והונשמה.

על פניו, מדובר בחבלות אשר יש להניח כי השפיעו ומשפיעות באופן ניכר על חייה ואיכות חייה של המעורבת.

אינני מקלה ראש בסבלה של המעורבת, ואולם בהיעדר ראיות אובייקטיביות המצביעות על מצבה כיום, לא ניתן ליתן לטיעוני המאשימה את המשקל המקסימלי אותו היא מבקשת.

כמו כן, לא הונחה בפני בית המשפט חוות דעת רפואית עדכנית או עדות רופא או גורם מוסמך אחר המלמד על תביעת נזיקין אזרחית מטעמה של המעורבת.

אמנם המאשימה הגישה בשלב ניהול ההוכחות ובהסכמת ההגנה מסמכים רפואיים ת/22 החבלות שנגרמו למעורבת והטיפולים שעברה ואולם לאור חזרת הנאשמת מכפירתה והודאת הנאשמת בנטען בכתב האישום בעניין זה, אין לבית המשפט אלא האמור בכתב האישום, כמצוות תיקון 113 לחוק העונשין.

לעניין זה מפנה גם למאמרו של **כב' השופט מוחמד עלי**, (שופט בית משפט השלום בקריות) **"על סדר דין וראיות בדרך לקביעת מתחם עונש הולם"** (פורסם ב"הפרקליט" נד תשע"ו).

ראה פרק 4 למאמר סעיף 4.2 הדן במקרה של הודאה לאחר קיום הליך חלקי של בירור האשמה ולפסיקה המאוזכרת במאמר.

לאור דיני הראיות והוראות החוק המחייבות, וכאמור, בהיעדר נתונים אובייקטיביים בדבר מצבה כיום, **אין לי אלא לפסוק על פי מה שהונח בפניי באשר למצבה של המעורבת, בסמוך לתאונה ובמהלך אשפוז ולקבוע כי מדובר בחבלות של ממש ברף הבינוני עד גבוה.**

הגדרת המונח "חבלות של ממש" הינה הגדרה רחבה דייה ויש בה כדי להכיל מגוון רב של מצבי חבלה על פי חומרתם מהקל דרך הבינוני עובר לקשה, קשה ממש ואף קטלני.

מפנה גם **לתיק** ת"ד 6744-07-15 **מדינת ישראל נ' ביבי מיום** 19.6.16, אשר ניתן על ידי מותב זה ולפסיקה המאוזכרת שם.

בפרשת ביבי הנ"ל, נדונה תאונת דרכים, אשר תוצאותיה חבלות של ממש, כאשר הנאשמת סתתה מנתיב נסיעתה עלתה על המדרכה ופגעה בהולכת רגל אשר עמדה על המדרכה בסמוך למעבר חצייה בנסיבות של איבוד שליטה וכן נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף.

הנאשמת הייתה בת 19 עם נסיבות חיים קשות.

למעורבת נגרמו חבלות של ממש, בדמות פגיעת ראש קשה שבר בגולגולת, קרע בעור התוף של אזנה הימנית, וכן נזקים נפשיים ובינאישיים כפי שפירטה אף בעדותה בבית המשפט.

יודגש, כי המעורבת על אף הפגיעות הקשות ומצבה הנפשי, התייצבה ומסרה עדות בבית המשפט.

לאור תסקיר חיובי, נעתרה המאשימה להמלצת תסקיר שירות המבחן בנוגע להטלת של"צ, ולמעשה חזרה בה מעתירתה לעונש מאסר שירוצה בעבודות שירות.

על הנאשמת נגזרו בסופו של יום 9 חודשי פסילה בפועל ו-200 שעות של"צ לצד ענישה נלווית לאור גילה הצעיר ונסיבותיה האישיות.

מתחם הענישה ההולם בנסיבות תיק זה:

באשר לרכיב המאסר ורכיבי ענישה נלווים:

הוראות סעיף 62 לפקודת התעבורה קובעות מאסר עד שנתיים או **קנס כאמור** בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין.

באשר לרכיב הפסילה בפועל:

סעיף 38 (3) לפקודת התעבורה קובע באשר לרכיב הפסילה בפועל, פסילה מינימלית בת שלושה חודשים, ואולם יש להדגיש כי מדובר בפסילת המינימום ובקביעת המתחם יש ואפשר והמתחם יחל בפסילה ארוכה יותר. ראה לעניין זה פסק דינו של בית המשפט המחוזי בפרשת גוטליב הנ"ל.

לאחר שנתתי דעתי למכלול השיקולים, מצאתי לנכון לקבוע, כי לאור העובדה כי מדובר בתאונת דרכים אשר ארעה במעבר חצייה מרומזר, **מקום מבטחו ומבצרו של הולך הרגל**, תוך אי ציות לאור אדום, **רשלנות הנאשמת הינה ברף הגבוה והחבלות של ממש הינן ברף הבינוני עד גבוה.**

משכך, מתחם הענישה מחייב רכיבי ענישה אשר נעים בין של"צ, מאסר על תנאי ועד מאסר בפועל לתקופה קצרה אשר יכול ותרוצה בעבודות שירות, כל זאת, לצד רכיבי ענישה נלווים.

ובאשר לרכיב הפסילה בפועל:

מתחם הענישה בתיק זה נע בין 6-16 חודשי פסילה בפועל.

לא מצאתי לנכון לקבל עמדת המאשימה לעניין מתחמי הענישה להם עתרה וסבורני כי הינם מחמירה יתר על המידה עם הנאשמת בנסיבות תיק זה, זאת מבלי להקל ראש כמובן בחומרת העבירות המיוחסות לה, לצד זאת, לא מצאתי לנכון גם לקבל עמדת ההגנה באשר לטענה כי רף הענישה התחתון בתיק זה מתחיל ב- 3 חודשי פסילה בפועל.

השלב השני: שיקולים המצדיקים חריגה ממתחם הענישה:

לאחר שנתתי דעתי למכלול השיקולים ובהתאם להוראות החוק והפסיקה המחייבת לא מצאתי כי יש שיקולים המצדיקים חריגה מהמתחם אותו קבעתי לעיל, לא לקולא ולא לחומרא.

שיקולי החריגה, לכאן או לכאן, מונים רשימה סגורה אשר תנאיה אינם מתקיימים כאן, אם כי לנסיבות אישיות של הנאשמת, לרבות, מצבה הרפואי או הנפשי הנובעים מאירוע התאונה ותוצאותיה, יינתן משקל לא מבוטל בתוך המתחם ההולם.

לעניין שיקולי שיקום בענישה והשפעת המצב הנפשי של הנאשם, מפנה לפסק הדין בעניין

פ"ל 4561-03-17 **בעניין מ"י נ' סלמה**, אשר ניתן על ידי מותב זה ביום 19.12.17 ולפסיקה המאוזכרת שם.

השלב השלישי, העונש המתאים לנאשם בתיק זה:

נסיבות שאינן קשורות לעבירה ונסיבות נוספות: סעיפים 40 יא. ו - 40 יב. לתיקון 113 לחוק העונשין.

סעיף 40 יא. לתיקון 113 לחוק העונשין, מונה רשימת נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, בהן רשאי בית המשפט להתחשב בגזרו את הדין, ואולם על פי **סעיף 40 יב. לתיקון 113 לחוק העונשין** המשלים אותו, נקבע כי אין ברשימה זו כדי לגרוע מסמכות בית המשפט לשקול נסיבות נוספות.

עמוד 30

כאמור, לא מצאתי לנכון לחרוג לקולא ממתחם הענישה אותו קבעתי, יחד עם זאת, לא ניתן להתעלם מעברה התעבורתי הנקי ללא רבב של הנאשמת, נסיבותיה האישיות, תרומתה לקהילה מתוקף מקצועה כרופאה שכל עמלה הוא להציל חיים ולהטיב את חייהם ומכאוביהם של מטופליה, כמו גם נטילת האחריות מצידה והצער והחרטה אותם הביעה הנאשמת, כלפי המעורבת.

כל אלה ובמכלול האיזונים והשיקולים, ומבלי לזנוח את האינטרס הציבורי בענישה הולמת לראויים לכך, היה בהם כדי לשכנע אותי, כי אין מקום בנסיבות תיק זה להטיל על הנאשמת עונש מאסר בפועל גם לא בדרך של עבודות שירות או פסילה ממושכת כפי שעתרה לה המאשימה, כזו ולאין ערוך.

סבורני כי ניתן להסתפק בשל"צ אם כי לתקופה ארוכה יותר מזו שהמליץ עליה שירות המבחן ועונש מאסר על תנאי צופה פני עתיד, פסילה בפועל ממותנת יותר, פסילה על תנאי קנס ופיצוי למעורבת בבחינת "צדק מאחה".

הענישה הינה לעולם אינדיבידואלית, זאת כמובן מבלי לזנוח את האינטרס הציבורי או להקל ראש בסבלה של המעורבת.

יש לשקול כל מקרה על פי נסיבותיו המיוחדות ובשים לב לנסיבותיו האישיות של הנאשם כאינדיבידואל ולאזן בצורה ראויה ביניהן לבין מדיניות הענישה האמורה.

לעניין זה ראה:

ע"פ 291/81 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד לה (4) 438, 442, (ניתן ביום 28.9.81);

ע"פ 8382/03 חילף נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(2)(פורסם בנבו, 18.12.2003)(2) 139, 142-143, בפס' 8;

ע"פ 548/05 מאירה לוי נ' מדינת ישראל, (פורסם בנבו 19.01.2006), דעת הרוב של כב' השופטים ס. ג'ובראן וא. רובינשטיין;

ע"פ 1319/09 כהן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 13.5.2009) בפסקה 4 לחוות דעתו של כב' השופט ח' מלצר);

על בית המשפט לבחון כל מקרה לגופו, בהתאם לדרגת הרשלנות, לתוצאות התאונה ולנסיבותיו האישיות של הנאשם

עפ"ת (חיפה) 38184-02-12 שמעון דהן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו 16.04.2012];

עפ"ת (מחוזי ת"א) 56620-12-11 אברהם זילבר נ' מדינת ישראל (נבו 15.03.2012);

באשר להמלצות שירות המבחן:

שירות המבחן הינו גוף הפועל מכוח חוק ושיקוליו הינם אובייקטיביים.

תסקירי שירות המבחן הינם כלי חשוב בידי בית המשפט ואין להמעיט בערכם כלל ועיקר, ולא אחת מבכרת המאשימה עצמה להישען על המלצותיו.

מפנה בעניין זה לסעיף 37 לחוק העונשין.

בית המשפט ער להמלצת שירות המבחן ואולם, אין הוא מחויב באימוץ המלצות שירות המבחן.

מקובלת עלי המלצת שירות המבחן באשר לכך שבנסיבות תיק זה, אין מקום להשית על הנאשמת רכיב של מאסר בפועל ואולם סבורני כי תקופת השל"צ עליה המליץ אינה ממצה את הדין עם הנאשמת באופן ההולם את נסיבות המקרה, זאת גם נוכח האיזון הראוי והנדרש, בשל הימנעות כאמור מהטלת ענישה בדמות מאסר בפועל.

סבורני כי בנסיבות תיק זה יהיה בהשתתף תקופה נוספת של עבודות של"צ על הנאשמת מאשר זו שעליה המליץ שירות המבחן, זאת חלף צו המבחן לשנה, בבחינת תרומה משמעותית יותר לחברה ו"צדק מאחה".

כלל ידוע ומוכר הוא כי בית המשפט משתמש בתסקיר שירות המבחן ככלי עזר חיוני וחשוב לעניין נסיבותיו האישיות של נאשם וסיכויי שיקומו, ברם האחריות לגזירת הדין בשים לב לכלל עקרונות הענישה ומלאכת האיזון בין האינטרסים השונים, מוטלות על כתפו של בית המשפט.

ראה: רע"פ 1756/16 נתנאל ימיני נ' מ"י, (פורסם בנב (16.3.16)), ע"פ 1170/15 פלוני נ' מ"י, פורסם בנב (11.1.16).

אכן, בית המשפט אינו יכול שלא ליתן דעתו לתסקירים ולשקלם במלא כובד הראש, אך, כפי שציין כב' השופט (כתארו אז) אהרן ברק בהרצאתו הנזכרת מ-1980 "התסקיר וקצין המבחן למבוגרים", בעמ' 665, כי לכל גורם במערכת תפקידו שלו:

"קצין המבחן הוא דמות מיוחדת במינה - sui generis. היא באה להציג בפני בית המשפט זווית ראייה מיוחדת במינה, הקשורה לאינדיבידואליזציה של העונש . . . זווית הראיה של השופט היא הכוללת, תוצאה של מקבילית כוחות, שבה קצין המבחן הוא רק אחד הכוחות הפועלים. על כן עשוי השופט להחליט שלא לאמץ את המלצת קצין המבחן. קצין המבחן חייב לקבל זאת כנתון, אך אסור לו, כתוצאה מכך, לשנות את המלצתו ולהתאימה למה שהוא צופה כי השופט יפסוק".

התסקיר מצטרף איפוא למערכת שיקולים רחבה, הבוללת בכלי אחד את האינטרס הציבורי ואינטרס השיקום וכוללתם יחד. על בית המשפט לשקול במלוא תשומת הלב את התסקיר, אך אינו חייב לקבלו, כולו או מקצתו ויש לזכור בית המשפט אינו מחויב באימוץ המלצותיו של שירות המבחן, והתסקיר, על אף חשיבותו המרובה, ככלי עזר לשם קבלת מידע רלוונטי עובר להחלטה, אינו כובל את שיקול דעתו של בית המשפט.

ראה גם:בש"פ 3940/11 מדינת ישראל נ' בוקובזה(לא פורסם, 25.5.2011).

נתתי דעתי גם לעקרון ההדרגתיות בענישה, הן לעניין רכיב המאסר בפועל לו עותרת המאשימה והן לעניין אורך הפסילה בפועל.

לעניין זה ראה האמור בתיק 89-11-20 מ"י נ' ניסים אבוחסירה אשר ניתן על ידי מותב זה (נבו 24.2.21) ולפסיקה המאוזכרת שם.

באשר לרכיב הפסילה בפועל, סבורני כי משך הפסילה בפועל לו עותרת המאשימה הינו ארוך יתר על המידה, מפנה לדברי כב' השו' רענן בן יוסף בערעור ב"פרשת גוטליב" המאוזכרת לעיל, זאת גם בהינתן שלא הושג על הנאשמת רכיב של מאסר בפועל בתיק זה.

וכן מפנה לגזר הדין אשר ניתן על ידי מותב זה בתיק:

ת"ד (תעבורה תל אביב-יפו) 1770-05-21 מדינת ישראל נ' ירין דידי (נבו 14.11.2022)

בתיק זה, נידון נאשם אשר נהג בקלות ראש, בכך שלא נתן תשומת לב מספקת לדרך, לא הבחין מבעוד מועד בהולך הרגל אשר חצה את הכביש במעבר החצייה, ופגע בהולך הרגל בחזקה וכתוצאה מהתאונה, נחבל הולך הרגל חבלות של ממש, בדמות שברים מרובים, חבלה פנימית עם דימום בטחול וחבלת ראש.

ביהמ"ש גזר על הנאשם את העונשים הבאים:

פסילת רישיון נהיגה לתקופה של 9 חודשים בפועל, בניכוי 60 ימי הפסילה המנהלית אותם ריצה הנאשם, פסילה על תנאי לתקופה של 5 חודשים, וזאת למשך 3 שנים, מאסר על תנאי בן 4 חודשים, למשך 3 שנים, וצו לביצוע 150 שעות של"צ וזאת במשך שנה.

טענת ההגנה בדבר חלופי הזמן:

הסנגור המלומד בטיעוניו, ציין כי התאונה ארעה לפני כ-4.5 ולחלופי הזמן, המשמעותי, יש רלוונטיות וכי הדבר צריך להילקח בחשבון ולקולא, במסגרת שיקולי הענישה.

אמת ונכון הדבר, כי חלופי הזמן מעת ביצוע העבירה צריך להישקל בעת גזירת העונש המתאים, כך **מורה גם סעיף 40א. (10) לתיקון 113 לחוק העונשין.**

ואכן, לא נעלם מעיני חלופי הזמן הרב, כ-4.5 שנים מהתאונה, מנגד, יש לציין כי חלופי הזמן נעוץ בחלקו, חלק לא

מבוטל בבקשות דחייה אשר נתבקשו על ידי הנאשמת/ההגנה עצמה, זאת אף טרם בקשתה להחלפת ייצוג, בתיק התנהלו גם מספר דיוני הוכחות, אם כי בהגינות המתבקשת ייאמר כי חלוף הזמן נעוץ בחלקו גם בבקשות דחייה מטעם עדי תביעה ובמצב החירום בשל נגיף הקורונה.

לעניין זה יפים דברי כב' השופט דנציגר בע"פ 5822/08, נתנאל טרייטל נ' מדינת ישראל:

"..כבר נפסק לא אחת כי יש מקום להתחשבות בחלוף הזמן ובהתארכות ההליכים עת בא בית המשפט לשקול את העונש שראוי כי יושת על נאשם, וזאת כל עוד לא צעדיו של הנאשם עצמו הם שגרמו לעיכובים בניהול ההליך המשפטי בעניינו. היקף ההתחשבות בשיקול זה משתנה ממקרה למקרה בהתאם לנסיבות העניין ולשיקולים רלבנטיים אחרים.."

פיצוי כספי למעורבות:

באשר לרכיב הפיצוי הכספי לנפגעת העבירה, אכן, אין בכל סכום פיצוי עונשי גבוה ככל שיהיה, כדי לכפר על הכאב והסבל הרב שחוותה וחוזה נפגעת העבירה ויש להניח כי תפוצה מכוח חוקהפיצויים לנפגעי תאונת דרכים, יחד עם זאת, מצאתי לנכון כי יש בהשתתפות פיצוי כספי למעורבות על הנאשם מימד של "צדק מאחה" וגם אם יהיה בכך מידת מה של נחמה, דינו.

בית המשפט העליון קבע לא אחת כי קיימים טעמים המצדיקים חיוב נאשמים בתשלום פיצויים לנפגעים.

יפים בעניין זה דבריו של כב' הש' אלרון ברע"פ 7505/21 גויחמן נ' מדינת ישראל(11.11.21):

"לעניין הפיצוי - כבר נקבע בפסיקה כי זכותו של נפגע לפיצויים על-פי חוק הפלת"ד אינה מייתרת את הסמכות הנתונה לבית המשפט בהליך הפלילי לחייב את הנאשם בתשלום פיצוי לנפגע."

לאחר שנתתי דעתי לכל האמור לעיל אני גוזרת על הנאשמת את העונשים הבאים:

אשר על כן, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

1. קנס כספי בסך ₪ 2,000.

הקנס ישולם עד ולא יאוחר מיום 2.7.2023.

2. פיצוי למעורבות בסך ₪ 4,000.

הפיצוי ישולם עד ולא יאוחר מיום 2.7.2023.

סכום הפיצוי יועבר למעורבת, (עת/1) הגב' איריס אוראל, על פי פרטיה מכתב האישום.

ניתן לשלם חוב מסוג קנס/ פיצוי/ הוצאות **כעבור שלושה ימים** מיום מתן ההחלטה/ גזר הדין לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:

· **בכרטיס אשראי** - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה:

www.eca.gov.il

· **מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי** (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000.

· **במזומן בכל סניף של בנק הדואר** - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

החוב מועבר למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, בהתאם למועדים והתשלומים שקבע בית המשפט.

לידיעתך: בחלוף המועד לתשלום המרכז לגביית קנסות ברשות האכיפה והגבייה ינקוט הליכים לגביית החוב.

למידע נוסף ותשלום הקנס ניתן לפנות גם לנציגי המרכז לגביית קנסות ברשות האכיפה והגבייה במוקד המידע והשרות הטלפוני בטלפון מספר *35592 או בטל' מספר 073-2055000.

3. אני פוסלת את הנאשמת מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 10 חודשים בפועל.

מניין הפסילה יחל עד ולא יאוחר מיום 2.7.2023.

הנאשמת תפקיד רישיונה עד ולא יאוחר מיום 2.7.2023 שעה 12:00 במזכירות בית המשפט.

4. אני פוסלת את הנאשמת מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים, וזאת על תנאי למשך 3 שנים.

5. מאסר על תנאי בן 4 חודשים, למשך 3 שנים, והתנאי הוא שהנאשמת לא תעבור בתקופה זו עבירות של גרימת תאונת דרכים שתוצאותיה חבלות של ממש ו/או נהיגה בזמן פסילה.

6. הנני מטילה על הנאשמת צו לביצוע 150 שעות שירות לתועלת הציבור וזאת במשך שנה.

השל"צ יבוצע בהתאם לתכנית אשר תגובש על ידי שירות המבחן ובפיקוח שירות המבחן.

המזכירות תשלח עותק מפרוטוקול הדיון לשירות המבחן לצורך קביעת מקום ביצוע עבודות השל"צ ותיאום מועד תחילת ביצוען

אם יתעורר צורך בשינוי מקום ההשמה, שירות המבחן יעשה כן וידווח לבית המשפט.

הנאשמת מוזהרת כי באם לא ימולאו תנאי הצו במלואם, ניתן יהיה לבטלו ולהטיל עליה עונש נוסף, בגין העבירות בהן הורשעה, חלף צו השל"צ כאמור לעיל.

7. המזכירות תשלח עותק מפרוטוקול הדיון לממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו, בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ו' ניסן תשפ"ג, 28 מרץ 2023, בנוכחות הצדדים.